

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot utvecklingsstörning

**30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits**

The Professional Competences of The Special Education Teacher in Relation to Students with Intellectual Disabilities

Kurskod: UQ2UTV
Gäller från: HT 2013
Fastställd: 2013-06-12
Institution Specialpedagogiska institutionen

Huvudområde: Specialpedagogik
Fördjupning: A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen. Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H13.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Godkänd på minst sammanlagt 15 hp i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap inom speciallärarprogrammet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning	7.5
MOM2	Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik	15
MOM3	Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att i olika lärmiljöer stödja lärande hos elever med utvecklingsstörning. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja kunskapsutveckling för elever med utvecklingsstörning, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen integreras vetenskapsteori och metod och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier.

Delkurs 1: Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning

- Samhällets syn på personer med utvecklingsstörning
- Teoretiska synsätt på utvecklingsstörning
- Beskrivningar av olika flerk Funktionsnedsättningar och dess konsekvenser för lärande och delaktighet
- Särskolans verksamhet och dess historiska rötter
- Lagstiftning i relation till personer med utvecklingsstörning
- Etik och mänskliga rättigheter

Delkurs 2: Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik

- Särskolans undervisning som kunskapsutvecklande praktik
- Lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning i relation till undervisning av elever med utvecklingsstörning

- Språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med utvecklingsstörning
- IKT och olika kommunikationsredskaps betydelse för lärande och delaktighet
- Kunskapsinnehållet inom särskolans kunskaps- och ämnesområden samt analys av dess didaktiska implikationer för särskolans elever
- Olika arbetsmetoder och didaktiska lösningar för undervisning, lärande och delaktighet i relation till barn och elever med utvecklingsstörning
- Individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,
- Kunskap och lärande för sysselsättning eller arbete i vuxenlivet,
- Teorier om kvalificerade samtal och rådgivning samt samtalets funktion som redskap för lärande.

Delkurs 3: Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan

- Särskolan som bedömningspraktik
- Olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- Formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt
- Analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ - och gruppnivå,
- Bedömning i form av internationell och nationell utvärdering på gruppnivå och betygssättning på individnivå.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

Delkurs 1: Perspektiv på funktionsnedsättningen utvecklingsstörning

- granska olika teoretiska synsätt på diagnosen utvecklingsstörning i relation till konsekvenser de har fått och får för synen på individens lärande samt möjligheter till delaktighet ur ett samhälleligt perspektiv,
- visa insikter i flerfunktionsnedsättningar som kan förekomma hos barn och elever med utvecklingsstörning och deras betydelse för det didaktiska arbetet och för elevens lärande,
- problematisera hur samhälleliga, kulturella och pedagogiska traditioner präglar särskolan som undervisningspraktik av idag,
- synliggöra kritiska aspekter på arbetsformer i grundsärskolan och gymnasiesärskolan i relation till etik och mänskliga rättigheter, samt
- visa insikter i samhälleliga rättigheter för barn och elever med utvecklingsstörning.

Delkurs 2: Didaktiska villkor för särskolan som meningsskapande praktik

- granska särskolans undervisningsuppdrag utifrån olika lärandeteorier och pedagogisk didaktisk forskning,
- utifrån fördjupade insikter i språk- och begreppsutveckling i relation till barn och elever med utvecklingsstörning analysera elevers språkförmåga i ett didaktiskt perspektiv,
- visa kännedom om och värdera olika kommunikationsredskap som finns tillgängliga för barn och elever med funktionsnedsättning i relation till elevers möjlighet till lärande och delaktighet,
- granska didaktiska metoder och modeller och utvärdera dess konsekvenser för elevers lärande och för möjligheten att undanröja hinder och svårigheter, samt
- urskilja kritiska aspekter på kunskapsinnehållet inom särskolans kunskaps- och ämnesområden samt analysera dess didaktiska implikationer för särskolans elever.

Delkurs 3: Bedömning av och för kunskapsutveckling i särskolan

- genomföra och kritiskt utvärdera pedagogiska utredningar med beaktande av samverkan med andra yrkesgrupper, lärmiljöer, kunskapsinnehåll relaterat till styrdokument samt olika lärandeförutsättningar hos barn och elever med utvecklingsstörning,
- utifrån genomförda bedömningar och i särskolans lärandemål planera, utforma och kommunicera individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram samt upplägg av anpassad undervisning för barn och elever med utvecklingsstörning,
- konstruera, använda och värdera relevansen av redskap för bedömning av och för kunskapsutveckling hos barn och elever med utvecklingsstörning, samt
- problematisera bedömning och pedagogisk utredning samt betygssättning ur likvärdighets- och etiska perspektiv.

Efter avslutad kurs förväntas även studenten kunna:

- beskriva, pröva och kritiskt granska teorier som behandlar rådgivning, konsultation och handledning, samt
- ge uttryck för etiskt förhållningssätt och självreflektion i relation till professionella samtal och samarbete med elever, föräldrar, lärare och andra yrkesgrupper.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom campusförlagda föreläsningar och litteraturseminarier, skriftliga gruppvisa och individuella arbeten, workshops, laborativa övningar, gruppdiskussioner via lärplattform (IKT), verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) i form av datainsamlingar och fältstudier samt handledning rörande

fallstudier.

Deltagande i studentarbetslag samt närvaro vid studiebesök är obligatoriska inslag i kursen. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning.

Under kursens gång ges studerande möjlighet att påverka kursens arbetsätt. En utvärdering sker i slutet av kursen.

Kunskapskontroll och examination

Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examinationsuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift och dels genom en individuell skriftlig examination.

Delkurs 3 examineras dels genom en individuell skriftlig uppgift och dels genom en fältstudierapport utförd som gruppuppgift. Det senare arbetet redovisas även muntligt.

Betygsättning på delkurser och kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på alla delkurser samt fullgjord och godkänd VFF i form av fältstudier.

För att få betyg på delkurs krävs lägst betyget E samt för gruppexaminationer betyget G. För gruppexaminationer ges endast betyget G (godkänt) eller U (underkänt). Betygen skall vara målrelaterade, vilket innebär att betygen skall återspegla hur väl studenten uppnått de förväntade studieresultaten, som preciseras i varje kursplan respektive kursanvisning.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Övergångsbestämmelser

Om kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att under en tvåårsperiod, vid ordinarie examinationstillfälle, examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges inom ramen för speciallärarprogrammet, 90 hp, huvudområdet är specialpedagogik. Kursen ingår i en professionsutbildning som leder till speciallärarexamen specialisering mot utvecklingsstörning.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Enligt särskild litteraturlista.